

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2011/51/ES

2011 m. gegužės 11 d.

kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2003/109/EB siekiant išplėsti jos taikymo sritį asmenims, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 79 straipsnio 2 dalies a ir b punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso ⁽²⁾ nėra taikoma asmenims, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvoje 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų ⁽³⁾.

(2) Ilgalaikio gyventojų statuso gavimo perspektyva valstybėje narėje po tam tikro laiko yra svarbi visiškai integruojant asmenis, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga jų gyvenamosios vietos valstybėje narėje.

⁽¹⁾ 2010 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2011 m. balandžio 11 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL L 16, 2004 1 23, p. 44.

⁽³⁾ OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

(3) Ilgalaikio gyventojų statusas asmenims, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, yra taip pat svarbus skatinant ekonominę ir socialinę sanglaudą, kuri yra pagrindinis Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytas Sąjungos tikslas.

(4) Todėl asmenys, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, turėtų turėti galimybę gauti ilgalaikio gyventojų statusą valstybėje narėje, kuri jiems suteikė tarptautinę apsaugą, tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir kiti trečiųjų šalių piliečiai.

(5) Atsižvelgiant į asmenų, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, teisę gyventi kitoje valstybėje narėje nei toje, kuri jiems suteikė tarptautinę apsaugą, būtina užtikrinti, kad tos kitos valstybės narės būtų informuotos apie atitinkamų asmenų apsaugos aplinkybes, kad jos galėtų vykdyti savo pareigas dėl negrąžinimo principo.

(6) Asmenys, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, esantys ilgalaikiais gyventojais, laikantis tam tikrų sąlygų, turėtų turėti lygias teises su gyvenamosios valstybės narės piliečiais įvairiais ekonominiais ir socialiniais klausimais, kad ilgalaikio gyventojų statusas būtų tinkama priemonė ilgalaikiams gyventojams integruotis į visuomenę, kurioje jie gyvena.

(7) Asmenims, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, turėtų būti užtikrintos lygios teisės valstybėje narėje, kuri jiems suteikė tarptautinę apsaugą, nedarant poveikio teisėms ir išmokoms, numatytoms Direktyvoje 2004/83/EB, taip pat 1951 m. liepos 28 d. Konvencijoje dėl pabėgėlių statuso, su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorke pasirašytu protokolu (toliau – Ženevos konvencija).

- (8) Direktyvoje 2003/109/EB nustatytos sąlygos dėl ilgalaikių gyventojų teisės gyventi kitoje valstybėje narėje ir gauti ilgalaikio gyventojų statusą turėtų būti taikomos vienodai visiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems buvo suteiktas ilgalaikio gyventojų statusas.
- (9) Atsakomybės už asmenų, kuriems suteikiama tarptautinė apsauga, apsaugą perkélimas nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.
- (10) Jei valstybė narė, laikydama si Direktyvos 2003/109/EB, ketina išsiųsti šioje valstybėje narėje ilgalaikio gyventojų statusą įgijusį asmenį, kuriam buvo suteikta tarptautinė apsauga, tas asmuo turėtų būti apsaugotas nuo grąžinimo vadovaujantis Direktyva 2004/83/EB ir Ženevos konvencijos 33 straipsniu. Tuo tikslu, jei atitinkamam asmeniui tarptautinė apsauga suteikiama vienoje valstybėje narėje, bet jis šiuo metu gyvena įgijęs ilgalaikio gyventojų statusą kitoje valstybėje narėje, būtina numatyti, kad tas asmuo gali būti išsiųstas tik į tą valstybę narę, kuri suteikė tarptautinę apsaugą, ir kad ta valstybė narė privalo priimti tą asmenį atgal, nebent grąžinimas yra leidžiamas pagal Direktyvą 2004/83/EB. Tokios pačios garantijos turėtų būti taikomos asmeniui, kuriam suteikiama tarptautinė apsauga ir kuris gyvena antrojoje valstybėje narėje, bet dar nėra įgijęs ilgalaikio gyventojų statuso.
- (11) Jei asmens, kuriam suteikiama tarptautinė apsauga, išsiuntimas už Sąjungos teritorijos ribų yra leidžiamas pagal Direktyvą 2004/83/EB, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad iš atitinkamų šaltinių, įskaitant tam tikrais atvejais valstybę narę, kuri suteikė tarptautinę apsaugą, būtų gauta ir atidžiai įvertinta visa informacija, siekiant užtikrinti, kad sprendimas išsiųsti tą asmenį, kuriam suteikiama tarptautinė apsauga, atitiktų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnį ir 19 straipsnio 2 dalį.
- (12) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ypač jos 7 straipsnyje.
- (13) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės skatinamos dėl savo ir Sąjungos interesų parengti lenteles, kurios kuo
- geriau parodytų šios direktyvos ir jos perkélimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti.
- (14) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridéto Protokolo (Nr. 21) dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra joms privaloma ar taikoma.
- (15) Pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridéto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius, Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą, ir ji nėra jai privaloma ar taikoma,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2003/109/EB iš dalies keičiama taip:

1. 2 straipsnio f punktas pakeičiamas taip:

„f) „tarptautinė apsauga“ – tarptautinė apsauga, kaip apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (*) 2 straipsnio a dalyje;

(*) OL L 304, 2004 9 30, p. 12.“

2. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies c ir d punktai pakeičiami taip:

„c) turi leidimą gyventi valstybėje narėje pritaikius kitokio pobūdžio apsaugą, nei tarptautinė apsauga, arba kreipėsi su prašymu dėl leidimo gyventi remdamiesi tuo pagrindu ir laukia, kol bus priimtas sprendimas dėl jų statuso;

d) kreipėsi su prašymu dėl tarptautinės apsaugos, ir dėl jų prašymo dar nepriimtas galutinis sprendimas;“;

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

b) 3 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) 1995 m. gruodžio 13 d. Europos konvencijoje dėl įsisteigimo, 1961 m. spalio 18 d. Europos socialinėje chartijoje, iš dalies pakeistoje 1987 m. gegužės 3 d. Europos socialinėje chartijoje ir 1977 m. lapkričio 24 d. Europos konvencijoje dėl migruojančių darbuotojų teisinio statuso, 1951 m. liepos 28 d. Konvencijos dėl pabėgėlių, su pakeitimais, padarytais 1967 m. sausio 31 d. Niujorke pasirašytu protokolu, priedo 11 punkte, ir 1980 m. spalio 16 d. Europos susitarime dėl atsakomybės už pabėgėlius perkėlimo.“

3. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Valstybės narės nesuteikia ilgalaikio gyventojų statuso tarptautinės apsaugos pagrindu, jei tarptautinė apsauga panaikinama, nutraukiama arba atsisakoma ją pratęsti, kaip nustatyta Direktyvos 2004/83/EB 14 straipsnio 3 dalyje ir 19 straipsnio 3 dalyje.“;

b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Apskaičiuojant asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, 1 dalyje nurodytą laikotarpį įtraukiama bent pusė laikotarpio nuo tos dienos, kurią pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas ir kurio pagrindu buvo suteikta ta tarptautinė apsauga, iki dienos, kurią buvo suteiktas Direktyvos 2004/83/EB 24 straipsnyje nurodytas leidimas gyventi, arba visas tas laikotarpis, jei jis ilgesnis kaip 18 mėnesių.“

4. 8 straipsnis papildomas šiomis dalimis:

„4. Jei valstybė narė išduoda ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES trečiosios šalies gyventojui, kuriam ji suteikė tarptautinę apsaugą, ji to ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi ES eilutėje „Pastabos“ įrašo tokią pastabą: „(data) tarptautinę apsaugą suteikė (valstybės narės pavadinimas).“

5. Jei ilgalaikio gyventojų leidime gyventi ES, išduotame antrosios valstybės narės trečiosios šalies piliečiui, kuris jau turi kitoje valstybėje narėje išduotą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES, kuriame yra 4 dalyje nurodyta pastaba, antroji valstybė narė įrašo tą pačią pastabą ilgalaikio gyventojų leidime gyventi ES.

Prieš įrašydama 4 dalyje nurodytą pastabą, antroji valstybė narė prašo toje pastaboje nurodytos valstybės narės pateikti

informaciją, ar ilgalaikis gyventojas vis dar naudojasi tarptautine apsauga. Pastaboje nurodyta valstybė narė atsako į prašymą suteikti informaciją per vieną mėnesį nuo šio prašymo iš antrosios valstybės narės gavimo dienos. Jei, priėmus galutinį sprendimą, tarptautinė apsauga buvo panaikinta, antroji valstybė narė neįrašo tos pastabos.

6. Tais atvejais, kai laikantis atitinkamų tarptautinių dokumentų ar nacionalinės teisės aktų atsakomybė už ilgalaikio gyventojų tarptautinę apsaugą buvo perkelta antrajai valstybei narei po to, kai buvo išduotas 5 dalyje nurodytas ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi ES, antroji valstybė narė per tris mėnesius nuo tokio perkėlimo atitinkamai iš dalies pakeičia 4 dalyje nurodytą pastabą.“

5. 9 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. Panaikinus, nutraukus arba atsisakius pratęsti tarptautinę apsaugą, laikantis Direktyvos 2004/83/EB 14 straipsnio 3 dalies ir 19 straipsnio 3 dalies, valstybės narės gali panaikinti ilgalaikio gyventojų statusą, jeigu ilgalaikio gyventojų statusas buvo suteiktas tarptautinės apsaugos pagrindu.“

6. 11 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„4a. Valstybės narės, kuri suteikė tarptautinę apsaugą, atžvilgiu 3 ir 4 dalys nepažeidžia Direktyvos 2004/83/EB.“

7. 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiamos šios dalys:

„3a. Jei valstybė narė priima sprendimą išsiųsti ilgalaikį gyventoją, kurio ilgalaikio gyventojų leidime gyventi ES yra 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta pastaba, ji prašo toje pastaboje nurodytos valstybės narės patvirtinti, ar atitinkamas asmuo toje valstybėje narėje vis dar naudojasi tarptautine apsauga. Pastaboje nurodyta valstybė narė į prašymą suteikti informaciją atsako ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo šio prašymo gavimo dienos.

3b. Jei ilgalaikis gyventojas vis dar naudojasi tarptautine apsauga pastaboje nurodytoje valstybėje narėje, tas asmuo išsiunčiamas į tą valstybę narę, kuri, nedarydama poveikio taikomoms Sąjungos ir nacionalinės teisės aktams ir šeimos vientisumo principui, nedelsdama ir netaikydama jokių formalumų, priima atgal tą asmenį, kuriam suteikta tarptautinė apsauga, ir jo šeimos narius.

3c. Nukrypstant nuo 3b dalies, sprendimą dėl išsiuntimo priėmusi valstybė narė, laikydama tarptautinių įsipareigojimų, išsaugo teisę išsiųsti ilgalaikį gyventoją ne į tarptautinę apsaugą suteikusių valstybę narę, bet į kitą valstybę, jei tas asmuo įvykdo Direktyvos 2004/83/EB 21 straipsnio 2 dalyje apibrėžtas sąlygas.“;

b) pridedama ši 6 dalis:

„6. Šis straipsnis nepažeidžia Direktyvos 2004/83/EB 21 straipsnio 1 dalies.“

8. Įterpiamas šis straipsnis:

„19a straipsnis

Ilgalaikio gyventojų leidimo gyventi ES daliniai pakeitimai

1. Kai ilgalaikio gyventojų leidime gyventi ES yra 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta pastaba ir kai laikantis atitinkamų tarptautinių dokumentų ar nacionalinės teisės aktų atsakomybė už ilgalaikio gyventojų tarptautinę apsaugą perkeliama antrajai valstybei narei prieš išduodant 8 straipsnio 5 dalyje nurodytą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES, antroji valstybė narė paprašo ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES išdavusios valstybės narės atitinkamai iš dalies pakeisti tą pastabą.

2. Kai ilgalaikiam gyventojui suteikiama tarptautinė apsauga antrojoje valstybėje narėje prieš tai valstybei narei išduodant 8 straipsnio 5 dalyje nurodytą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES, ta valstybė narė paprašo valstybės narės, kuri išdavė ilgalaikį gyventojų leidimą gyventi ES, jį iš dalies pakeisti, kad būtų įrašyta 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta pastaba.

3. Gavusi 1 ir 2 dalyse nurodytą prašymą, ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES išdavusi valstybė narė išduoda iš dalies pakeistą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ES ne vėliau kaip po trijų mėnesių nuo tos antrosios valstybės narės prašymo gavimo.“

9. 22 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. Jei per tą laiką tarptautinė apsauga nebuvo panaikinta arba asmuo nepriskiriamas vienai iš Direktyvos 2004/83/EB 21 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų, šio straipsnio 3 dalis nėra taikoma trečiosios šalies piliečiams, kurių ilgalaikio gyventojų leidime gyventi ES,

išduotame pirmojoje valstybėje narėje, yra šios direktyvos 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta pastaba.

Ši dalis nepažeidžia Direktyvos 2004/83/EB 21 straipsnio 1 dalies.“

10. 25 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės paskiria punktus ryšiams palaikyti, kurie bus atsakingi už 8, 12, 19, 19a, 22 ir 23 straipsniuose nurodytos informacijos ir dokumentacijos priėmimą ir perdavimą.“

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2013 m. gegužės 20 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, patvirtindamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2011 m. gegužės 11 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkė
GYŐRI E.